

Projekt med kuratorer knutna till Kriscentrum för kvinnor

Bakgrund

Våldsutsatta kvinnor; fysiskt misshandlade och våldtagna, uppsöker ofta akutsjukhusen för att få sina fysiska skador omsköta. Det psykologiska omhändertagandet fungerar inte lika tillfredsställande helger och nätter, eftersom akutmottagningens kuratorer arbetar kontorstid. Kuratorerna på samtliga akutmottagningar uppskattade i mitten på 1990-talet att man ”tappade” ungefär hälften av de kvinnor som uppsökte akutmottagningarna på icke-kontorstid. Med detta som bakgrund beslutade Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) 1996-09-24 att uppdra åt HSN-staben att hitta en möjlig väg att nå dessa kvinnor. Ett projekt med syfte att nå dessa kvinnor redan på sjukhuset pågick mellan åren 1998-09-01 och 1999-10-31. 3 kuratorer anställdes på heltid. Dessa kuratorer hade sin arbetsplats på Kriscentrum för kvinnor och kunde nås via personsökare av sjukhusens personal.

Projektet utvärderades av Ann-Marie Strömberg vid socialtjänstförvaltningens FoU-byrån. Kuratorerna själva uppskattade att ca 75% av deras arbetstid helger och nätter var direkta uttryckningar till sjukhusen. De har då erbjudit kvinnorna krissamtal, praktisk rådgivning samt hänvisning till samhällets övriga instanser.

Docent och överläkare Berit Sjögren ansåg att verksamheten var synnerligen värdefull. Kvinnorna återkom i högre grad till sjukhusen för kontroller. Det innebar också en stor avlastning för personalen på sjukhuset.

Det lyckade projektet kunde inte fortgå alternativt implementeras i ordinarie verksamhet eftersom fortsatta medel ej beviljades från landstingets sida.

Aktuellt projekt

I syfte att erbjuda våldsutsatta kvinnor professionell samtals hjälp nätter och helger är tanken att under en begränsad projekttid knyta tre (3) kuratorer till Kriscentrum för kvinnor, med huvudsaklig arbetstid nätter och helger. Dessa kuratorer ska kunna infinna sig till Stockholms samtliga akutsjukhus för att i akuteskedet erbjuda sina tjänster. Det ska också vara möjligt att i samråd med länets socialjourer erbjuda plats på Kriscentrum akut i mån av plats. Många av de misshandlade kvinnorna har just kommit för att söka vård för sina skador och stod inte i begrepp att lämna mannen. Dessa kvinnor kan dock få en utförlig information om vart de kan vända sig om de behöver prata om sin situation, alternativt lämna mannen. Organisatoriskt skulle projektkuratorerna knytas till Kriscentrums öppna mottagning så en smidig väg från projektkuratorerna till Kriscentrums öppna mottagning för de kvinnor som vill ta emot samtalsstöd skulle möjliggöras.

De våldtagna kvinnorna kan erbjudas kontakt med Kriscentrums mottagning för våldtagna kvinnor. Om dessa kvinnor får hjälp i ett mycket tidigt skede underlättar det bearbetningsprocessen. Kvinnor som blivit fysiskt, psykiskt och sexuellt misshandlade visar ofta posttraumatiska stressyndrom. Andra vanliga reaktioner är depressioner och suicidbenägenhet.

I samråd med kvinnan skulle en överföringen av information till sjukhusets dagtidsanställda kuratorer kunna ske per skriftlig rapport, för de kvinnor som önskar kontakt med sjukhusets kuratorer.

Landstinget planerar f.n. en centraliserad våldtäktmottagning som skall inrymmas på Södersjukhuset och ha en kapacitet att ta emot 600 kvinnor. Ansvarig projektledare på Södersjuk-

huset blir Agneta Zellbi. Undertecknad har varit i kontakt med Kvinnoklinikens överläkare Margareta Hammarström angående ett eventuellt framtida samarbete om projektet kan realiseras.

I projektet skulle också ingå som ett led att på olika sätt synliggöra det förmodade mörkertalet av våldsutsatta kvinnor som uppsöker akutsjukhusen nätter och helger.

Projektiden är sammanfattningsvis

1. Att i ett akut skede erbjuda våldsutsatta kvinnor stöd och hjälp. Härigenom skulle uppbrotsprocessen från mannen som misshandlar förkortas. Därigenom skulle behovet av samhällsinsatser för upprepat våld minska.
2. Våldtagna kvinnor (även s.k. överfallsvåldtäkter) skulle kunna erbjudas snabb behandling genom Kriscentrums våldtäktsmottagning.
3. Att mäta om en snabb hjälpinsats, i form av samtal, skyddat boende och uppföljande kontakter leder till att kvinnan får ett större handlingsutrymme och utifrån det gör egna val.
4. Att under projektiden arbeta för att införliva verksamheten i ett samarbete mellan Stockholms stad, Kriscentrum för kvinnor, och landstinget, under förutsättning att utvärdering visar på ett positivt resultat.
5. Att genom det uppsökande arbetet på akutsjukhusen medverka till att försöka hindra fortsatt misshandel av de kvinnor som uppsöker sjukhusens för vård av sina fysiska skador.

Ekonomisk kalkyl årsbasis

Lön:	1.417
OB:	153
Bil:	70
Övrigt:	60

Summa 1,7 mkr

Personalkostnaden är uträknad med utgångspunkt ifrån att kuratorerna arbetar ensamma under arbetspassen och att nattskiftet är kl. 21.00-06.00, samt att helgarbetet pågår kl. 09.00-17.00, alternativt natt kl. 21.00-06.00.

Ett mindre övrigtkonto avseende bl.a. tryckkostnader för informationsfolder samt leasingkostnader för bil.

Planerad projekttid

2005-02-01 t.o.m. 2006-07-31 d.v.s. 1,5 år.

Inger Vallin
Enhetschef
Kriscentrum för kvinnor